

PROCEEDINGS OF

**THE 1st National and International
Sripatum University Khon Kaen
Conference 2023**

**การประชุมสัมมนาวิชาการ
ระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 1**

มหาวิทยาลัยศรีปทุม วิทยาเขตขอนแก่น ร่วมกับ
สมาคมพัฒนาวิชาชีพการบริหารการศึกษาแห่งประเทศไทยและมหาวิทยาลัยในเครือฯ

ภายใต้หัวข้อ

“อนาคตภาพวิชาชีพครู / ผู้บริหาร : ต่อความหวัง ความท้าทาย และการคงอยู่”

4 February 2023

Sripatum University, Khon Kaen Campus
Khon Kaen, Thailand

Proceedings of the 1st National and International Sripatum University
Khon Kaen Conference 2023
Theme “the Future of the Profession of Teachers and Administrators:
Expectations, Challenges and Persistence”

รายงานสืบเนื่อง งานประชุมสัมมนาวิชาการระดับชาติและนานาชาติ
มหาวิทยาลัยศรีปทุม วิทยาเขตขอนแก่น ร่วมกับ สมาคมพัฒนาวิชาชีพการบริหารการศึกษา
แห่งประเทศไทย และมหาวิทยาลัยในเครือฯ ครั้งที่ 1
ภายใต้หัวข้อ “อนาคตภาพวิชาชีพครู / ผู้บริหาร : ต่อความหวัง ความท้าทาย และการคงอยู่”
วันเสาร์ที่ 4 กุมภาพันธ์ 2566 ณ โรงแรมเจริญธานี จังหวัดขอนแก่น

Organized by

Graduate
College of Management

SPU
SRIPATUM
UNIVERSITY

In Cooperation with

ISBN: 978-974-655-473-2

สารจากผู้บริหาร

มหาวิทยาลัยศรีปทุม เป็นสถาบันอุดมศึกษาเอกชนชั้นนำ ในการสร้างมืออาชีพและมีความรับผิดชอบต่อสังคม โดยมีเป้าหมายในการผลิตบัณฑิตให้เป็นเป็นผู้ที่สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมืออาชีพ มีคุณธรรม และมีความรับผิดชอบต่อสังคม เป็นที่ยอมรับของสังคม ภายใต้ปรัชญาที่ว่า “การศึกษาสร้างคน คนสร้างชาติ” สำหรับพันธกิจด้านการวิจัย มหาวิทยาลัยศรีปทุม ส่งเสริมและสนับสนุนให้คณาจารย์ผลิตผลงานวิจัย ผลงานสร้างสรรค์ และนวัตกรรมที่มีคุณภาพ พิจารณาจัดสรรทุนวิจัยให้กับคณาจารย์ในหัวข้อที่สอดคล้องกับนโยบายของมหาวิทยาลัย และยุทธศาสตร์ชาติ ตลอดจนพันธกิจการสร้างเครือข่ายการวิจัย การบริหารจัดการความรู้จากงานวิจัย การส่งเสริมและสนับสนุนการเผยแพร่ผลงานวิจัยในระดับชาติและนานาชาติ และการนำผลงานวิจัยไปใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างกว้างขวาง ภายใต้ปณิธานของมหาวิทยาลัย “ปัญญา เชี่ยวชาญ เบิกบาน คุณธรรม” และสอดคล้องกับเอกลักษณ์ของมหาวิทยาลัยที่ก้าวทันการเปลี่ยนแปลงและเปี่ยมด้วยพลัง (Dynamic University)

การจัดการประชุมสัมมนาวิชาการระดับชาติและนานาชาติ มหาวิทยาลัยศรีปทุม วิทยาเขตขอนแก่น ร่วมกับสมาคมพัฒนาวิชาชีพการบริหารการศึกษาแห่งประเทศไทย และมหาวิทยาลัยในเครือฯ ครั้งที่ 1 ภายใต้หัวข้อ “อนาคตภาพวิชาชีพครู / ผู้บริหาร : ต่อความหวัง ความท้าทาย และการคงอยู่” เป็นกิจกรรมทางวิชาการ เพื่อให้คณาจารย์ นิสิต นักศึกษา ได้มีโอกาสนำเสนอผลงานที่สร้างสรรค์ และนวัตกรรมต่างๆ เผยแพร่ผลงานที่หลากหลายทั้งในระดับชาติ และนานาชาติ ทำให้ตระหนักถึงความสำคัญของการทำงานวิจัยมากขึ้น ซึ่งนับว่าเป็นวิธีหนึ่งที่ทำให้เกิดบรรยากาศทางวิชาการ ตลอดจนการสร้างเครือข่ายนักวิจัยและความร่วมมือทางวิชาการกับหน่วยงานหรือภาคส่วนอื่นๆ ที่จะนำไปสู่การนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์อย่างกว้างขวางและยั่งยืนต่อไป

ดร.รัชนีพร พุคยาภรณ์ พุกกะมาน

อธิการบดี มหาวิทยาลัยศรีปทุม

Dr. Ruchaneepon Pookayaporn Phukkamarn

President, Sripatum University, Thailand

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จรรยา พุคยาภรณ์

รองอธิการบดี มหาวิทยาลัยศรีปทุม วิทยาเขตขอนแก่น

Asst. Prof. Dr. Junya Pookayaporn

Assistant to the President, Sripatum University, Khon Kaen Thailand

สารจากคณะผู้จัดการประชุม

ยินดีต้อนรับผู้เข้าร่วมการจัดการประชุมสัมมนาวิชาการระดับชาติและนานาชาติ มหาวิทยาลัยศรีปทุม วิทยาเขตขอนแก่น ครั้งที่ 1 ภายใต้หัวข้อ “อนาคตภาพวิชาชีพครู / ผู้บริหาร : ต่อความหวัง ความท้าทาย และการคงอยู่” ในวันที่เสาร์ที่ 4 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2566 โดยมหาวิทยาลัยศรีปทุม วิทยาเขตขอนแก่น เจ้าภาพหลัก ร่วมกับ สมาคมพัฒนาวิชาชีพการบริหารการศึกษาแห่งประเทศไทย และมหาวิทยาลัยในเครือข่ายทางวิชาการ

มหาวิทยาลัยศรีปทุม บางเขน

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด

คณะศึกษาศาสตร์และนวัตกรรมการศึกษามหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

คณะศึกษาศาสตร์และศิลปศาสตร์ วิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย

มหาวิทยาลัยศรีปทุม วิทยาเขตชลบุรี

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา

ในนามของคณะผู้จัดการประชุม ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.ประวิต เอรารวรรณ์ เลขานุการ สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา และ ศาสตราจารย์ เกียรติคุณ ดร.ธีระ รุญเจริญ ที่ได้ให้เกียรติปาฐกถาพิเศษ เรื่อง “อนาคตภาพวิชาชีพครู / ผู้บริหาร : ต่อความหวัง ความท้าทาย และการคงอยู่” และขอขอบคุณประธาน คณะกรรมการในท้องถิ่นเสนอผลงาน ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาบทความ (Peer Reviewers) ทุกท่าน ตลอดจนผู้เข้าร่วมการประชุมวิชาการฯ และคณะกรรมการจัดการประชุมวิชาการฯ ที่ทำให้การจัดการประชุมวิชาการฯ ในครั้งนี้ เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ทุกประการ

รองศาสตราจารย์ ดร.วิชิต อุ๋อัน

คณบดีวิทยาลัยบัณฑิตศึกษาด้านการจัดการ

Assoc. Prof. Dr. Vichit U-on

Dean of Graduate College of Management, Sripatum University.

รองศาสตราจารย์ ดร.สุธรรม ธรรมทัศนานนท์

รองคณบดีวิทยาลัยบัณฑิตศึกษาด้านการจัดการ มหาวิทยาลัยศรีปทุม วิทยาเขตขอนแก่น
Assoc. Prof. Dr. Sutum Thammatasanon,
Vice Dean of Graduate College of Management, Sripatum University,
Khon Kaen Thailand.

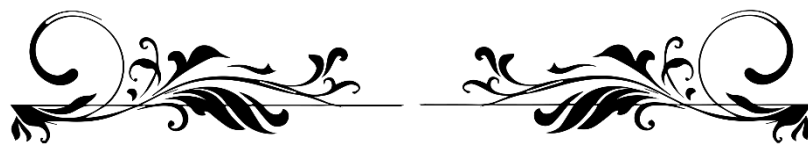
รองศาสตราจารย์ ดร.จินณวัตร ปะโคทัง

Assoc. Prof. Dr. Jinnawat Pakotung
นายกสมาคมพัฒนาวิชาชีพการบริหารการศึกษาแห่งประเทศไทย
President of the Educational Administration Professional
Development Association of Thailand.

รองศาสตราจารย์ ดร.ไชยา ภาวะบุตร

Assoc. Prof. Dr. Chaiya Pawabutr
ประธานเครือข่ายสาขาวิชาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
President of the Network of Educational Administration Programs University
in the Northeast.

Keynote Speaker

รองศาสตราจารย์ ดร.ประวิต เอราวรรณ
เลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู
และบุคลากรทางการศึกษา

ศาสตราจารย์ เกียรติคุณ ดร. ชีระ รุญเจริญ
ประธานที่ปรึกษาหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต
และหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา
การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีปทุม

เมื่อกล่าวถึงการประกอบวิชาชีพครู / ผู้บริหารการศึกษา ในยุคของการเปลี่ยนแปลงและการแข่งขันของโลกที่นับวันจะสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ถือได้ว่าผู้ที่อยู่ในวิชาชีพนี้จะต้องเผชิญกับโจทย์และความท้าทายที่หลากหลายเหนือสิ่งอื่นใดเมื่อวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีเข้ามาเกี่ยวข้องและเป็นปัจจัยที่สำคัญสำหรับการดำเนินชีวิตของคนในสังคมด้วยแล้ว ครู / ผู้บริหารการศึกษา ยังต้องพัฒนาและยกระดับตนเองให้ก้าวทันนวัตกรรมและเทคโนโลยี ผสมผสานกับองค์ความรู้ด้านเศรษฐกิจสังคมและอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

คุณภาพของการศึกษาและคุณภาพของผู้เรียนขึ้นอยู่กับคุณภาพของครู / ผู้บริหารการศึกษา เป็นสำคัญ เพราะครูเป็นผู้มีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาการศึกษาให้บรรลุจุดหมายปลายทางได้ การปฏิรูปการศึกษาจะสำเร็จได้หรือไม่ขึ้นอยู่กับครู ด้วยเหตุนี้ ครูจึงต้องเป็นผู้นำ รู้เท่าทันความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสังคม มีการปรับเปลี่ยนบทบาทตนเองให้เป็นผู้ในการเปลี่ยนแปลงเพื่อสร้างเยาวชนรุ่นใหม่ให้มีคุณภาพได้เหมาะสมกับยุคสมัย นอกจากความเปลี่ยนแปลงทางสังคมแล้วยังมีการเปลี่ยนแปลงปัจจัยภายในวิชาชีพครู เช่น นโยบายการปฏิรูปครู นโยบายของการผลิตและพัฒนาครู แผนการศึกษาแห่งชาติ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ มาตรฐานวิชาชีพครู มาตรฐานการศึกษา และปัจจัยภายนอกวิชาชีพครู เช่น การเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจการเมือง สังคม วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เป็นต้น ซึ่งปัจจัยเหล่านี้ล้วนส่งผลกระทบต่อการศึกษาไทยและส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครู / ผู้บริหารการศึกษา ทำให้ต้องมีการปรับเปลี่ยนบทบาทของครูให้มีลักษณะเป็นผู้นำในการเปลี่ยนแปลง

การพัฒนาการศึกษาและวิชาชีพครู / ผู้บริหารการศึกษา เติมเต็มการสูญเสียโอกาสทางการเรียนรู้ของผู้เรียน (Learning Loss) และการฟื้นคืนการเรียนรู้ (Learning Gain) พลิกวิกฤตหลังสถานการณ์โควิดให้เป็นโอกาส ก้าวผ่านความท้าทายสู่นาคตของวิชาชีพทางการศึกษา ด้วยการพัฒนาสมรรถนะการเรียนรู้ต่างๆ ผ่านเทคโนโลยี และนวัตกรรมทางการศึกษา ถือว่ามีความสำคัญยิ่ง และเพื่อการเปลี่ยนแปลงสู่คุณภาพทั้งทักษะชีวิต สุขภาวะทางอารมณ์ สังคม และปัญญา

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาบทความ

มหาวิทยาลัยศรีปทุม

ศาสตราจารย์ เกียรติคุณ ดร.ธีระ รุญเจริญ
ศาสตราจารย์ สำเรียง เมฆเกรียงไกร
ศาสตราจารย์ ดร.ไชยา ยี่มิวิไล
ศาสตราจารย์ ดร.สุรัชย์ ศิริไกร
รองศาสตราจารย์ ดร.วิชิต อุ๋อัน
รองศาสตราจารย์ ดร.สุธรรม ธรรมทัศนานนท์
รองศาสตราจารย์ ดร.จินฉวีตร ปะโคทั้ง
รองศาสตราจารย์ ดร.ชลธิศ ดาราวงษ์
รองศาสตราจารย์ ดร.ละเอียด จงกลนี้
รองศาสตราจารย์ ดร.สุบิน ยุระรัช
รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย ภคภาสน์วิวัฒน์
รองศาสตราจารย์ ดร.ธัญวิช วิเชียรพันธ์
รองศาสตราจารย์ ดร.ประพันธ์ ชัยกิจอุราใจ
รองศาสตราจารย์ ดร.ปิยากร หวังมหาพร
รองศาสตราจารย์ ดร.พิกุล ภูมิโคกรักษ์
รองศาสตราจารย์ ดร.เยาวนารถ พันธุ์เพ็ง
รองศาสตราจารย์ ดร.อนันต์ เพียรวัฒนะกุลชัย
รองศาสตราจารย์ ดร.สุริทิน ชัยทองคำ
รองศาสตราจารย์ สมทรง ลีตลายน
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กัลยารัตน์ ธีระชนชัยกุล
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เกรียงไกร สัจจะหยุดภัย
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิราพร ระโหฐาน
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐสพันธ์ เผ่าพันธ์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธรีณี มณีศรี
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิลุบล ศิวบรรวัฒนา
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิวัติ จันทราช
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิติน อินทมาโน
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประเสริฐ สิทธิจิรพัฒน์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปาริชาติ คุณปลื้ม
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รวิภา ครุจินตานนท์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รัชนี จรุงศิริวัฒน์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วราภรณ์ ไทยมา
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีรวิษณุ เลิศไทยตระกูล
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สิรินธร สิ้นจินดาวงศ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุพิน ฉายศิริไพบูลย์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อนุพงศ์ อวิรุทธา
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อัฉราพร โชติพิฤกษ์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อังกุล ลาภธเนศ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อุทัยรัตน์ เมืองแสน
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ลัดดาวรรณ มีอนันต์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อภิชัย ตรีห่านศรี
อาจารย์ ดร.กฤตพัฒน์ พลคราม
อาจารย์ ดร.คชาภรณ์ วงศ์ชัยสุวรรณ
อาจารย์ ดร.ชาติชาย นรเศรษฐาภรณ์
อาจารย์ ดร.ฉัตรชัย ราคา
อาจารย์ ดร.ชีวรรณ เจริญสุข
อาจารย์ ดร.เชิดศักดิ์ ศรีสง่าชัย
อาจารย์ ดร.ติศกุล เกษมสวัสดิ์
อาจารย์ ดร.นนทิพันธ์ ประยูรหงษ์
อาจารย์ ดร.บุญเกียรติ วิสิทธิกาศ
อาจารย์ ดร.ประกายใจ อรจันทร์
อาจารย์ ดร.พิเชษฐ์ เบญจรงค์รัตน์
อาจารย์ ดร.พินโย พรหมเมือง
อาจารย์ ดร.นวรรตน์ แซ่ไคว้
อาจารย์ ดร.ภานุมาศ ทองสุคติ
อาจารย์ ดร.ภูมิไพรัตน์ อนุพันธ์
อาจารย์ ดร.มุกดาฉาย แสนเมือง
อาจารย์ ดร.รัชกร ประสีระเตสัง
อาจารย์ ดร.วรพล วัฒนานนท์
อาจารย์ ดร.วิรัช เจริญเชื้อ
อาจารย์ ดร.สมหวัง พันธะลี
อาจารย์ ดร.สรพล บุรณกุล
อาจารย์ ดร.สุกัญญา ทิพหา
อาจารย์ ดร.สุพรรณิ สมานญาติ
อาจารย์ ดร.สุวัฒน์ จรรยาพูน
อาจารย์ ดร.เสนห์ คำสมหมาย
อาจารย์ ดร.อนุรักษ์ เรืองรอบ
อาจารย์ ดร.อรอนงค์ ภูเจริญ
อาจารย์ ดร.อตันย์ สายรัตน์

มหาวิทยาลัยขอนแก่น

รองศาสตราจารย์ ดร.เสาวณี สิริสุขศิลป์
รองศาสตราจารย์ ดร.วัลภา อารีรัตน์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ดาวรุ่งวรรณ ถวิลการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ตนิตา ดวงวิไล
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประยูทธ ชูสอน

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ศาสตราจารย์ ดร.พฤทธิ ศิริบรรณพิทักษ์
รองศาสตราจารย์ ดร.สุกัญญา แซ่ม้า

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

รองศาสตราจารย์ ดร.พชรวิทย์ จันทร์ศิริ
รองศาสตราจารย์ ดร.ชวลิต ชูกำแหง
รองศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน
รองศาสตราจารย์ ดร.ประเสริฐ เรือนการ
รองศาสตราจารย์ ดร.มนตรี วงศ์สะพาน
รองศาสตราจารย์ ดร.ประเสริฐ เรือนนการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กันยรัตน์ สอนสุภาพ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภมรพรรณ ยุระยาตร์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วราพร เอราวรรณ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธนดล ภูสีฤทธิ์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิรพร ชะโน
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธัชชัย จิตรนนท์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มานิต อาษานอก
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ญาณภัทร สีหะมงคล
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประสงค์ สายหงส์
อาจารย์ ดร.ชนยุตภูษ ชาญเพชร
อาจารย์ ดร.สุรเชษฐ์ น้อยฤทธิ์

มหาวิทยาลัยบูรพา

รองศาสตราจารย์ ดร.สุภาว ธีระวงษ์ชิตตระกูล
รองศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามมกน
รองศาสตราจารย์ ดร.ภารดี อนันต์นาวิ
อาจารย์ ดร.ภคณัฐ จันทร์วรรณ สมพงษ์ธรรม
อาจารย์ ดร.ปุณณัฐ มาเชค
อาจารย์ ดร.ภัทรารุช รักกลิ่น

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

รองศาสตราจารย์ ดร.สุรีย์มาศ สุขกลี
รองศาสตราจารย์ สุรีย์พร พานิชอัตรา
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พัชรินทร์ รุจิรานุกูล
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นภดล แสงแสง
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชวัลรัตน์ สมนึก
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สนธยา กุลกัลยา
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เชษฐพันธ์ อรชุน
อาจารย์ ดร.สิตาง เจริญวงศ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

รองศาสตราจารย์ ดร.ไชยา ภาวะบุตร
รองศาสตราจารย์ ดร.ธวัชชัย ไพไหล
รองศาสตราจารย์ ดร.ศิกานต์ เพียรธัญญกรณ์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เพลินพิศ ธรรมรัตน์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภัทรดร จันวันดี
อาจารย์ ดร.สุรัตน์ ดวงชาทม
อาจารย์ ดร.เยาวลักษณ์ สุตะโคตร
อาจารย์ ดร.เพ็ญผกา ปัญญา
อาจารย์ ดร.สมัทนา หาญสุรีย์

มหาวิทยาลัยนครพนม

รองศาสตราจารย์ ดร.นิราศ จันทร์จิตร
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รชฎ สุวรรณภูมิ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุมาลี ศรีพุทธรินทร์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ว่าที่ร้อยเอก ดร.ชาญวิทย์
หาญรินทร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี

รองศาสตราจารย์ ดร.พัชตาวัน นาใจแก้ว
รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย วรกีเกษมสกุล
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พนายุทธ เขยบาล
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.หนูกร ปฐมพร
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธีระพล เพ็งจันทร์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิมพ์พร จารุจิตร
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พัชรินทร์ ชมภูวิเศษ
อาจารย์ ดร.นวัตกร หอมสิน

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พวพรรณ นันทแพศย์

มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ

รองศาสตราจารย์ ดร.อุดมพันธ์ พิษณุประเสริฐ

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

วิทยาเขตศรีล้านช้าง

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จักรกฤษณ์ โปตาพล

รองศาสตราจารย์ ดร.พิมพ์อร สดเอี่ยม

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

วิทยาเขตร้อยเอ็ด

รองศาสตราจารย์ ดร.สุเทพ เมยไธสง

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิราภรณ์ ผั้นสว่าง

อาจารย์ ดร.พรทิวา ชนะโยธา

อาจารย์ ดร.ธีรภัทร์ ถิ่นแสนดี

อาจารย์ ดร.ไพรัช พันชมภู

พระครู กิตติวราทร ดร.

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

วิทยาเขตล้านนา

พระมหาวิระศักดิ์ สุระเมธี, ผศ.ดร.

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

พระครูธรรมมาภิสมัย, ผศ.ดร.

พระมหาศุภชัย สุภกิจโจ, ผศ.ดร.

มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เพ็ญแข ภูผายาง

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปณิธาน วรรณวัลย์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรินทร์ ภูสิงห์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สิริศักดิ์ อัจฉวิชัย

อาจารย์ ดร.เพ็ญญา สุขเสริม

มหาวิทยาลัยทักษิณ

รองศาสตราจารย์ ดร.รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ

มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จุฑามาส ศรีจำนงค์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุชาติ บางวิเศษ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศักดินาภรณ์ นันท์

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จตุรงค์ ธนะสีลังกูร

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมเกียรติ ทานอก

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุภาพ ผู้รุ่งเรือง

อาจารย์ ดร.วินัย ทองภูบาล

มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชวนคิด มะเสนะ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พงษ์ธร สิงห์พันธ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพรวลัย โคตรตะ

อาจารย์ ดร.ปัญญา ตรีเลิศพจน์กุล

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

รองศาสตราจารย์ ดร.กฤษณก ดวงชาทม

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชยากานต์ เรืองสุวรรณ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปิยะธิดา ปัญญา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพศาล วรรคำ

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศุภชนกฤษ ยอดสละ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วสันชัย กากแก้ว

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทรงเดช สอนใจ

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

วิทยาเขตขอนแก่น

ศาสตราจารย์ ดร.กนกอร สมปราษฎ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม

อาจารย์ ดร.สุมนา จันทรราช

มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชัยยุทธ ศิริสุทธิ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วานิช ประเสริฐพร
รองศาสตราจารย์ ดร.ฉลาด จันทรมบัติ
อาจารย์ ดร.พา อักษรเสื่อ

วิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อำนาจ ชนะวงศ์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อาทิตย์ ฉัตรชัยพลรัตน์
อาจารย์ ดร.จิราพร วิชระโกชน์

นักวิชาการอิสระ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.โกวัฒน์ เทศบุตร
อาจารย์ ดร.อนันต์ นามทองตัน
อาจารย์ ดร.ชาญวิทย์ หมุนอุดม
อาจารย์ ดร.เจตพิณิจ ครอบคอบ
อาจารย์ ดร.เชษฐพงศ์ สุขปาน
อาจารย์ ดร.ศรุต บุญโนนแต่
อาจารย์ ดร.สุรัตน์ ดวงชาทม

BUS-074	ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการใช้บริการผ่านแอปพลิเคชัน Ghb All ของลูกค้าธนาคาร อาคารสงเคราะห์ จังหวัดขอนแก่น.....	1,175
	<i>นงนุช คงชัย และ นนทิพันธ์ ประยูรหงส์</i>	
BUS-076	ความพึงพอใจของผู้ใช้บริการต่อส่วนผสมทางการตลาดของสถานีบริการน้ำมัน ปตท.บ้านดง จังหวัดขอนแก่น ณ.ณิชา เรืองโลหะฤทธิ์ และ นนทิพันธ์ ประยูรหงส์.....	1,183
BUS-077	การออกแบบพื้นที่การจัดวางสินค้าของคลังวัสดุโดยใช้ทฤษฎีการกำหนดตำแหน่งตายตัวกรณีศึกษา บริษัท ชันคิน (ประเทศไทย) จำกัด.....	1,189
	<i>ปริญธร สุขโพธิ์เพชร, สุภาวิตา สัมฤทธิ์, เอกรัตน์ เมืองจันทร์ และ ภาณุพงษ์ ศรีมงคล</i>	
BUS-078	การจัดการแบบลีนเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพกระบวนการทำงานของห้องสมุดคณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏ อุดรดิตต์.....	1,199
	<i>วันนิสา เมฆทับ, อีราวัฒน์ ชมระกา และ ดุษฎี บุญธรรม</i>	
BUS-079	การหาปริมาณการสั่งซื้อวัสดุบรรจุที่เหมาะสม โดยการใช้เทคนิค EOQ กรณีศึกษา: บริษัท บีจีซี ก๊าซ โซลูชั่น จำกัด.....	1,211
	<i>ลูกปลา ทูมมะรินทร์, อภิษฎา ชันแก้ว, บรรณวัชร เพชรดี และ ภาณุพงษ์ ศรีมงคล</i>	
BUS-080	การบริหารความเสี่ยงกับ Big Data.....	1,218
	<i>สุกัญญา ชุ่มขุนทด, ธันยพร เทศสูงเนิน, นวรินทร์ พงษ์ลีมา, พร้อมพร ภูวดิน และ คุณากร ไวยวุฒิ</i>	
BUS-081	ปัจจัยด้านประชากรศาสตร์และพฤติกรรมมารวมที่ส่งผลต่อปัจจัยการออมของกลุ่มคนทำงานเอกชนในเขต อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี.....	1,228
	<i>พินิตพรรณ พลอยทับทิม, ธนินทร์รัฐ รัตนพงศ์ภิญโญ และ สุจิตาทิพ ปานโรจน์</i>	
BUS-082	แนวทางการกำกับดูแลกิจการของกลุ่มธุรกิจพลังงานสะอาดในประเทศไทย ภายใต้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13.....	1,237
	<i>อารีรัตน์ แซร์รัมย์, ศรีสุภา แจ่มใส, คณิศร ต้วงกระโทก, พร้อมพร ภูวดิน, คุณากร ไวยวุฒิ</i>	
BUS-083	การบริหารความเสี่ยงในการเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีทางการเงินในยุคดิจิทัล.....	1,247
	<i>ประกายดาว ชาวเหลือง, กัญญิกา แสงจันทร์, จันทนา โยธิน, พร้อมพร ภูวดิน และ คุณากร ไวยวุฒิ</i>	
BUS-084	กลยุทธ์การแข่งขันในธุรกิจขนาดไทยในประเทศออสเตรเลียในช่วงวิถีชีวิตใหม่.....	1,256
	<i>ปนัดดา ชื่นสิริสุนทร, ผุสดี พลสารรัมย์ และ ฐานิตา ฮ่องฤกษ์</i>	
BUS-085	ส่วนประสมทางการตลาดมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อวัสดุก่อสร้างประเภทอิฐบล็อก ของผู้ประกอบการรับเหมาก่อสร้าง อำเภอภูเวียง จังหวัดขอนแก่น.....	1,263
	<i>ชุตินา สิงห์ทฤษฎ, ณัฐสพันธ์ เผ่าพันธ์ และ ฉัตรชัย ราคา</i>	
BUS-086	ลักษณะทางประชากรศาสตร์และบริบททางสังคมที่ส่งผลต่อทักษะทางการเงินของบุคลากรสาธารณสุขในจังหวัดเพชรบุรี	1,272
	<i>อริยญา โฉมงาม, ธนินทร์รัฐ รัตนพงศ์ภิญโญ และ สุจิตาทิพ ปานโรจน์</i>	
BUS-087	การทำนายผลการพยากรณ์ปัจจัยการยื่นขอสินเชื่อของลูกค้าธนาคารออมสินสาขานนประดิษฐ์ ด้วยวิธีการทำเหมืองข้อมูล	1,282
	<i>ณัฐวรา กิตติกุล และ ชัชชัย หวังวิวัฒนา</i>	
BUS-088	แนวทางการเพิ่มความผูกพันในองค์กรของพนักงานธนาคารออมสินสำนักงานใหญ่.....	1,293
	<i>จัญญา ภูศิริวัฒน์ และ ศุภสัณห์ ปรีดาวิภาต</i>	
BUS-089	แนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการขนส่ง กรณีศึกษา: บริษัทสิทธิโลจิสติกส์ (ประเทศไทย) จำกัด.....	1,300
	<i>นริศรา วิลัยพิศ, ชุตินาญจน์ สีทาแก และ ภาณุพงษ์ ศรีมงคล</i>	
BUS-090	แนวทางการเพิ่มอัตราการซื้อประกันสุขภาพของประชากรในภาคใต้ตอนล่าง กรณีศึกษา: หน่วยงาน A บริษัท A.....	1,310
	<i>สุริวัสสา สมทวงศ์วิริยะ และ ผุสดี พลสารรัมย์</i>	
BUS-091	ความคาดหวังของผู้เช่าที่ดินวัดร้างต่อคุณภาพการให้บริการของบุคลากรสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดพังงา.....	1,319
	<i>อิสริย์ คทาพุทธ และ รุ่งนภา อริยะพลปัญญา</i>	

บทความระดับชาติ
กลุ่มสาขาวิชาบริหารธุรกิจและเศรษฐศาสตร์

1st
**SPUKKNIC
2023**

ลักษณะทางประชากรศาสตร์และบริบททางสังคมที่ส่งผลต่อทักษะทางการเงินของบุคลากรสาธารณสุขในจังหวัดเพชรบุรี
The Demographic Characteristics and Social context affecting financial literacy of Public Health officers in Phetchaburi province

อริญญา โฉมงาม Arinchaya Chomngam¹

ธนินทร์รัฐ รัตนพงศ์ภิญโญ Taninrat Rattanapongpinyo²

ฐิดาทิพ ปานโรจน์ Thidatip Panrot³

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสุขภาพทางการเงินของบุคลากรสาธารณสุขในจังหวัดเพชรบุรี 2) เพื่อศึกษาทักษะทางการเงินจำแนกตามลักษณะประชากรศาสตร์ 3) เพื่อศึกษาบริบททางสังคมที่ส่งผลต่อทักษะทางการเงินของบุคลากร โดยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างกลุ่มบุคลากรสาธารณสุขในจังหวัดเพชรบุรี จำนวน 400 คน ใช้วิธีการวิจัยเชิงปริมาณ เก็บข้อมูลแบบวิธีเจาะจงโดยใช้แบบสอบถามออนไลน์ โดยนำผลมาวิเคราะห์ด้วยค่าสถิติต่างๆ ได้แก่ การวิเคราะห์พรรณนา (Descriptive Statistics) ด้วยค่าสถิติพื้นฐานต่างๆ และทำการทดสอบสมมติฐานด้วยค่า สถิติ t-test การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (ANOVA) และวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple regression)

ผลการศึกษาพบว่า (1) ลักษณะทางประชากรศาสตร์ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ และตำแหน่งในการปฏิบัติงาน ไม่ส่งผลต่อทักษะทางการเงินที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ยกเว้นระดับเงินเดือน ส่งผลต่อทักษะทางการเงินที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 (2) บริบททางสังคม ได้แก่ ด้านการเมือง ด้านเศรษฐกิจ และด้านสังคม ส่งผลต่อทักษะทางการเงินที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

คำสำคัญ: บริบททางสังคม, ทักษะทางการเงิน บุคลากรสาธารณสุข

Abstract

The objectives of this research were 1) to study the financial health of Public Health officers in Phetchaburi Province, 2) to study financial literacy classified by the demographic characteristics, and 3) to study the social context that affects financial literacy of personnel. By studying from a sample group of Public Health officers in Phetchaburi Province, 400 people were used quantitative research methods. Data were collected using a specific methodology using online questionnaires. The result were analyzed with various statistical values such as descriptive statistics with various basic statistics. Hypotheses were tested by analysis of variance, t-test, one-way analysis of variance (ANOVA) and multiple regression analysis.

The results of the study showed that (1) The demographic characteristics were sex, age, education level, status and position in work. It did not affect financial literacy at the statistical significance level of 0.05, but the salary level (2) Social contexts, i.e. politics, economy and society, had an effect on financial literacy at a statistical significance level of 0.05.

Keywords: Social contexts, financial literacy, Public Health officers

ความเป็นมาและความสำคัญ

ทักษะทางการเงิน เป็นทักษะที่สำคัญต่อการตัดสินใจในเรื่องการเงินของแต่ละบุคคล หากบุคคลนั้นมีทักษะทางการเงินที่ดี จะทำให้บุคคลนั้นมีความสามารถในการตัดสินใจทางการเงินในด้านต่างๆได้ดี และยังส่งผลดีต่อการจัดการทางการเงินของครัวเรือนที่จะเกิดผลดีต่อเศรษฐกิจและสังคมในประเทศ (ศิรินุช อินละคร,2563) ทำให้ประชาชนในประเทศจำเป็นต้องศึกษา เรียนรู้และมีทักษะทางการเงินเพื่อจัดการสถานะทางการเงินส่วนบุคคลให้ดี สร้างการมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น และจากการศึกษาวิจัยของ (กานต์

¹ มหาวิทยาลัยศิลปากร; Silpakorn University

Corresponding author, e-mail: arinchaya.chomngam@gmail.com, Tel. 082-2515295

² รศ.คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร; Faculty of Management Science, Silpakorn University; Email: taninrata@gmail.com

³ อาจารย์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร; Faculty of Management Science, Silpakorn University; Email: tidatip@ms.su.ac.th

พิชชา กองคนขวา,2565) ได้กล่าวถึงสุขภาพทางการเงิน คือการวัดระดับสุขภาพทางการเงินเป็นการตรวจสอบสถานะทางการเงิน เพื่อให้ทราบถึงความพอเพียงและความมั่นคงทางการเงิน โดยวัดจากรายได้หลัก รายได้เสริม เงินสำรองฉุกเฉิน การออมเงิน พฤติกรรมการออมเงิน พฤติกรรมการใช้จ่าย จำนวนแหล่งเงินกู้ ภาระหนี้สิน รวมถึงเป้าหมายจำนวนเงินสำหรับวัยเกษียณ

สังคมไทยในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นในหลายๆด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านการเมือง ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม และรวมถึงด้านเทคโนโลยี ปัจจัยเหล่านี้ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อพฤติกรรมผู้บริโภค การใช้จ่ายของประชาชนในประเทศไทย จากความต้องการเพียงปัจจัยห้าในการดำรงชีวิตกลายเป็นสังคมบริโภคนิยมขึ้น โดยมีลักษณะการบริโภคเกินความจำเป็นและมีความฟุ้งเฟ้อ ซึ่งส่งผลกระทบต่อปัญหาการเงินส่วนบุคคล เมื่อไม่มีการบริหารเงินที่ดีหรือขาดความรู้ในการบริหารเงินจะส่งผลกระทบต่อสภาพคล่องทางการเงินขึ้น (กานต์พิชชา กองคนขวา,2565) โดยองค์กรเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา Organization for Economic Co-operation and Development (OECD) ให้ความสำคัญกับการวัดระดับทักษะทางการเงิน ได้แบ่งโครงสร้างการวัดเป็น 3 ด้าน คือ ด้านความรู้ทางการเงิน ด้านพฤติกรรมทางการเงิน และด้านทัศนคติทางการเงิน จากผลสำรวจทัศนคติและพฤติกรรม การออม ของธนาคารแห่งประเทศไทยในปี 2563 พบว่าคนส่วนใหญ่มีความตระหนักเรื่องการออมเงินเพื่อใช้ในยามฉุกเฉิน และการออมเพื่อการเกษียณ จากการแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 เป็นสาเหตุที่ทำให้ประชาชนตระหนักถึงความจำเป็นของการเก็บเงินสำรองมากขึ้น นอกจากนี้จากผลสำรวจสำรวจยังพบว่าคนไทยมีการพัฒนาการระดับทักษะทางการเงินดีขึ้นที่ร้อยละ 71.0 ซึ่งสูงกว่าการสำรวจในปี 2561 ที่ร้อยละ 66.2 และสูงกว่าค่าเฉลี่ยการสำรวจทักษะทางการเงินครั้งล่าสุดของ OECD ในปี 2563 ที่ร้อยละ 60.5 ในองค์ประกอบของทักษะทางการเงินทั้ง 3 ด้านพบว่าด้านความรู้ทางการเงินอยู่ที่ร้อยละ 62.9 ด้านพฤติกรรมทางการเงินอยู่ที่ร้อยละ 71.1 และทัศนคติทางการเงินอยู่ที่ร้อยละ 82.0 ซึ่งคนไทยมีพัฒนาการดีขึ้นในทุกด้าน (ธนาคารแห่งประเทศไทย, 2564)

จากสาเหตุและปัญหาที่กล่าวมาข้างต้นทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาถึงลักษณะทางประชากรศาสตร์และบริบททางสังคมที่ส่งผลกระทบต่อทักษะทางการเงิน โดยเน้นศึกษากลุ่มบุคลากรสาธารณสุขในจังหวัดเพชรบุรี เพื่อที่จะศึกษาเกี่ยวกับลักษณะทางประชากรศาสตร์และบริบททางสังคมที่ส่งผลกระทบต่อทักษะทางการเงิน เพื่อประโยชน์ต่อผู้เกี่ยวข้อง และใช้เป็นแนวทางในการศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสุขภาพทางการเงินของบุคลากรสาธารณสุขในจังหวัดเพชรบุรี
2. เพื่อศึกษาทักษะทางการเงินจำแนกตามลักษณะทางประชากรศาสตร์
3. เพื่อศึกษาบริบททางสังคมที่ส่งผลต่อทักษะทางการเงิน

นิยามศัพท์

ทักษะทางการเงิน หมายถึง องค์ประกอบโดยรวมของ ทัศนคติทางการเงิน พฤติกรรมทางการเงินและความรู้ทางการเงิน ซึ่งเป็นทักษะที่จำเป็นต่อการตัดสินใจในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการเงินของแต่ละบุคคล รวมถึงเป็นทักษะที่กำหนดความเป็นอยู่ทางการเงินหรือสถานภาพการเงินของแต่ละบุคคล (ณัฐมน เพิ่มสุข, 2562) สามารถแบ่งได้ 3 ด้าน ดังนี้

ด้านความรู้ทางการเงิน (Financial Knowledge) หมายถึง ความรู้ความเข้าใจของแต่ละบุคคล ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการคำนวณ อัตราดอกเบี้ย

ด้านพฤติกรรมทางการเงิน (Financial Behavior) หมายถึง ลักษณะการกระทำของบุคคลอันเกี่ยวเนื่องกับการวางแผนทางการเงิน การใช้จ่าย การกู้ยืมเงิน การออมและการลงทุน

ด้านทัศนคติทางการเงิน (Financial Attitude) หมายถึง ความรู้สึกนึกคิดที่อยู่ภายในของบุคคลหรือแนวความคิดบุคคล ที่มีต่อเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการใช้จ่าย กู้ยืมเงิน การออมเงิน และการลงทุน

บริบททางสังคม หมายถึง บริบทของสภาพแวดล้อมภายนอกที่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพทางการเงิน ซึ่งเป็นสิ่งที่ไม่สามารถควบคุมได้ ประกอบไปด้วย ด้านการเมือง ด้านเศรษฐกิจและด้านสังคม

ขอบเขตการวิจัย

ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงปริมาณ เพื่อศึกษาลักษณะทางประชากรศาสตร์และบริบททางสังคมที่ส่งผลกระทบต่อทักษะทางการเงินของบุคลากรสาธารณสุขในจังหวัดเพชรบุรี

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

1. ตัวแปรอิสระ ได้แก่

1.1 ข้อมูลลักษณะทางประชากรศาสตร์ ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ ตำแหน่งในการปฏิบัติงาน เงินเดือน

1.2 บริบททางสังคม ประกอบด้วย ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ด้านการเมือง

2. ตัวแปรตาม ได้แก่

2.1 ทักษะทางการเงิน ประกอบด้วย ความรู้ทางการเงิน พฤติกรรมทางการเงิน ทักษะคิดทางการเงิน

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ขอบเขตด้านประชากร ได้แก่ กลุ่มบุคคลกรสาธารณสุขในจังหวัดเพชรบุรี คำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างตามสูตรของคอคแรน (Cochran) ได้ขนาดตัวอย่าง 400 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

ขอบเขตด้านพื้นที่ ผู้วิจัยใช้พื้นที่ศึกษา คือ จังหวัดเพชรบุรี เป็นหน่วยวิเคราะห์

ขอบเขตด้านระยะเวลา ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ใช้เวลา ตั้งแต่เดือนกันยายน 2565 – เดือนมกราคม 2566 รวมระยะเวลา 5 เดือน

แนวคิด ทฤษฎีที่ และงานวิจัยเกี่ยวข้อง

แนวคิดเกี่ยวกับทัศนคติ

ทัศนคติ หมายถึง ความรู้สึก ความคิดหรือความเชื่อ และแนวโน้มที่จะแสดงออกซึ่งพฤติกรรมของบุคคล เป็นปฏิกิริยาโต้ตอบ โดยการประมาณค่าว่าชอบหรือไม่ชอบ ที่จะส่งผลกระทบต่อ การตอบสนองของบุคคลในเชิงบวกหรือเชิงลบต่อบุคคล สิ่งของ และสถานการณ์ ในสภาวะแวดล้อมของบุคคลนั้นๆ โดยที่ทัศนคตินี้ สามารถเรียนรู้ หรือจัดการได้โดยใช้ประสบการณ์ และทัศนคตินั้นสามารถที่จะรู้ หรือถูกตีความได้จากสิ่งที่คนพูดออกมาอย่างไม่เป็นทางการ หรือจากการสำรวจที่เป็นทางการ หรือจากพฤติกรรมของบุคคลเหล่านั้น (แพรรักษ์ ยอดแก้ว, 2555)

ศักดิ์ไทย สุรกิจบวร (2545: 138) ให้ความหมายของทัศนคติไว้ว่า ทัศนคติ คือ สภาวะความพร้อมทางจิตที่เกี่ยวข้องกับความคิด ความรู้สึก และแนวโน้มของพฤติกรรมบุคคลที่มีต่อบุคคล สิ่งของ สถานการณ์ต่าง ๆ ไปในทิศทางใดทิศทางหนึ่ง และสภาวะความพร้อมทางจิตนี้จะต้องอยู่นานพอสมควร

สร้อยตระกูล (ตวยานนท์) อรรถมานะ (2541: 64) ให้ความหมายของทัศนคติไว้ว่าทัศนคติ คือผลผสมผสานระหว่างความนึกคิดความเชื่อความคิดเห็น ความรู้ และความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด คนใดคนหนึ่ง สถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่ง ๆ ซึ่งออกมาในทางประเมินค่าอันอาจเป็นไปในทางยอมรับหรือปฏิเสธก็ได้ และความรู้สึกเหล่านี้มีแนวโน้มที่จะก่อให้เกิดพฤติกรรมใดพฤติกรรมหนึ่งขึ้น

Sharon และ Saul (1996: 370) กล่าวว่า ทัศนคติ มี 3 องค์ประกอบ คือ

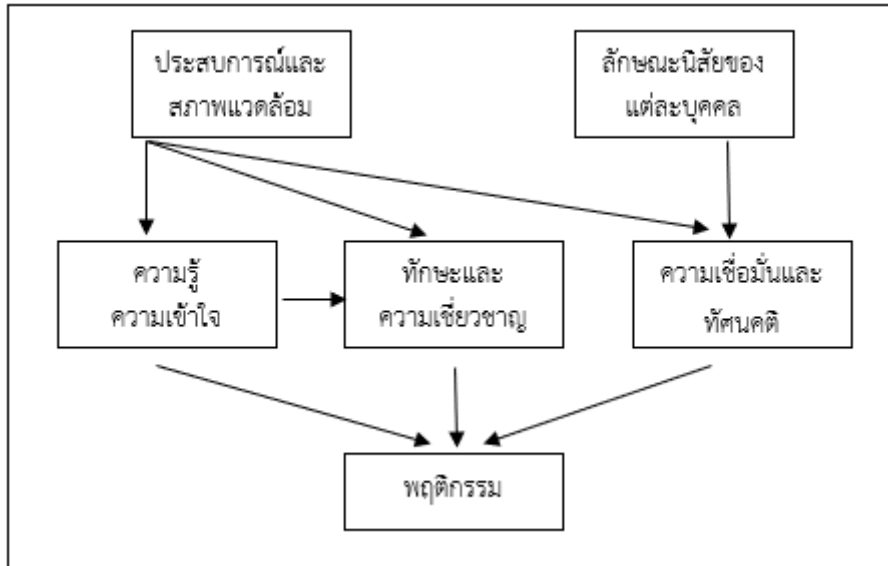
1. **องค์ประกอบด้านปัญญา (Cognitive Component)** หมายถึง ความเชื่อเชิงการประเมินเป้าหมาย โดยอยู่บนพื้นฐานของความเชื่อ จินตนาการ และการจำ

2. **องค์ประกอบด้านอารมณ์ ความรู้สึก (Affective Component)** ความรู้สึกในทางบวก หรือลบ หรือทั้งบวก และลบ ต่อเป้าหมาย

3. **องค์ประกอบด้านพฤติกรรม (Behavioral Component)** แนวโน้มของพฤติกรรม หรือ แนวโน้มของการแสดงออก ต่อเป้าหมาย

แนวคิดทักษะทางการเงิน

ทักษะทางการเงิน มีลักษณะเป็นนามธรรม ไม่สามารถจับต้องได้ เช่นเดียวกับความฉลาด หรือลักษณะเฉพาะของบุคคล ดังนั้นทักษะทางการเงินจึงไม่สามารถวัดได้โดยตรงแต่สามารถวัดได้จากตัวแปรหรือปัจจัยต่างๆ ที่บ่งบอกว่าเป็นลักษณะของผู้มีทักษะทางการเงิน โดยตัวแปรหรือปัจจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการวัดทักษะทางการเงินได้ถูกศึกษาและสะท้อนเป็นแผนภาพกรอบแนวคิดโดย Financial Services Authority [FSA] ซึ่งได้ทำการศึกษาและสำรวจระดับทักษะทางการเงินของบุคคล ประกอบด้วย 3 ปัจจัยหลักคือความรู้ความเข้าใจ ทักษะและความเชี่ยวชาญ ความเชื่อมั่นและทัศนคติ ซึ่งปัจจัยเหล่านี้ได้รับอิทธิพลมาจากประสบการณ์ และสภาพแวดล้อม รวมถึงลักษณะนิสัยและความเป็นตัวตนของแต่ละบุคคล (ธนาคารแห่งประเทศไทย, 2556, น.5 อ้างถึงใน ณัฐมน เพิ่มสุข, 2562)

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดทักษะทางการเงิน

(Financial Services Authority (FSA), 2005 อ้างถึงใน ธนาकरแห่งประเทศไทย, 2556)

การวัดทักษะทางการเงินของธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) ในปี พ.ศ. 2559 ตามแบบขององค์การเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา (The Organization for Economic Cooperation and Development (OECD)) แบ่งโครงสร้างการวัดเป็น 3 ด้าน คือ ด้านความรู้ทางการเงิน ด้านพฤติกรรมทางการเงิน และด้านทัศนคติทางการเงิน โดยผลรวมของคะแนนจากทั้ง 3 ด้านจะเป็นคะแนนของทักษะทางการเงิน ทั้งนี้การประเมินในแต่ละด้านจะมีข้อคำถามย่อยซึ่งเป็นปัจจัยที่จะส่งผลต่อทักษะทางการเงินของบุคคล (ธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.), 2559, น.11 อ้างถึงใน ณฐมน เพิ่มสุข, 2562)

ทักษะทางการเงิน (21 คะแนน)		
ความรู้ทางการเงิน (7 คะแนน)	พฤติกรรมทางการเงิน (9 คะแนน)	ทัศนคติทางการเงิน (5 คะแนน)
1. การหาร (ไม่คิดคะแนน)	1. ตัดสินใจทางการเงินและจัดสรรเงินก่อนใช้	1. ท่านมีความสุขในการใช้เงินมากกว่าเก็บออมเพื่ออนาคต
2. มูลค่าเงินตามกาลเวลา	2. เลือกวิธีการออมที่เหมาะสม	2. ฉันมีชีวิตอยู่เพื่อวันนี้และไม่ได้คิดวางแผนเพื่ออนาคต
3. คำนวณดอกเบี้ยเงินเชื่อ	3. ไตร่ตรองก่อนซื้อ	3. มีเงินต้องรีบใช้
4. คำนวณเงินต้นและดอกเบี้ยเงินฝาก	4. ชำระค่าใช้จ่ายตรงเวลา	
5. คำนวณดอกเบี้ยเงินฝากทบต้น	5. ดูแลการเงินของตนเองอย่างใกล้ชิด	
6. นิยามเงินเฟ้อ	6. ตั้งเป้าหมายระยะยาว	
7. ความเสี่ยงและผลตอบแทน	7. เปรียบเทียบข้อมูลก่อนการซื้อและศึกษาข้อมูลจากแหล่งที่เหมาะสมก่อนตัดสินใจ	
8. การกระจายความเสี่ยงในการลงทุน	8. ไม่กู้เมื่อเงินไม่พอใช้	

ภาพที่ 1.2 โครงสร้างการวัดทักษะทางการเงินและคำถามในแบบสอบถาม
(ธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.), 2559, น.11 อ้างถึงใน ณฐมน เพิ่มสุข, 2562)

Agarwalla, Barua, Jacob and Varma (2015) ทักษะทางการเงิน (Financial Literacy) ตามนิยามของ The Organization for Economic Cooperation and Development (OECD) ซึ่งเป็นนิยามสากลนิยามหนึ่งและมีแนวทางการประมวลผลการวัดทักษะทางการเงินที่ยอมรับในหลายประเทศ คือ การตระหนัก ความรู้ความเข้าใจ ความเชี่ยวชาญความชำนาญ ทักษะคิด และพฤติกรรม ในลักษณะที่มีผลให้บุคคลเกิดการตัดสินใจทางการเงินที่ดีและในที่สุดจะช่วยส่งผลให้บุคคลมีสุขภาพทางการเงินที่ดี โดยโครงสร้างการวัดทักษะทางการเงินแบบ OECD ได้แบ่งการวัดออกเป็น 3 ด้าน คือ (ณัฐมน เพิ่มสุข, 2562)

1. **ด้านความรู้ทางการเงิน (Financial Knowledge)** หมายถึง ความรู้ความเข้าใจของแต่ละบุคคล ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการคำนวณ อัตราดอกเบี้ย

2. **ด้านพฤติกรรมทางการเงิน (Financial Behavior)** หมายถึง ลักษณะการกระทำของบุคคลอันเนื่องมาจากการวางแผนทางการเงิน การใช้จ่าย การกู้ยืมเงิน การออมและการลงทุน

3. **ด้านทัศนคติทางการเงิน (Financial Attitude)** หมายถึง ความรู้สึกนึกคิดที่อยู่ภายในของบุคคลหรือแนวความคิดบุคคล ที่มีต่อเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการใช้จ่าย กู้ยืมเงิน การออมเงิน และการลงทุน

ในงานวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำแนวคิดทักษะทางการเงินมาใช้อธิบายในด้านความรู้ทางการเงิน พฤติกรรมทางการเงิน และทัศนคติทางการเงิน ตามแนวคิดจากงานวิจัยของ ณัฐมน เพิ่มสุข, 2562 และ นิตานาถ มั่งศิริและธิดารัตน์ ต้นนิรัตน์, 2561

ปัจจัยด้านสังคม

ลักษณะทางสังคมเป็นปัจจัยที่เกี่ยวข้องในชีวิตประจำวันและมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการซื้อ ลักษณะทางสังคมประกอบด้วย กลุ่มอ้างอิง ครอบครัว บทบาททางสังคม และสถานภาพของ ผู้ซื้อ อย่างไรก็ตาม ปัจจัยด้านสังคม เป็นอีกปัจจัยที่ส่งผลให้บุคคลแสดงพฤติกรรมต่างๆออกมาทั้งเชิงบวกและเชิงลบ เช่น หากบุคคลที่เราเคารพนับถือแสดงพฤติกรรมหรือกระทำการใดๆ ย่อมที่จะส่งผลให้ตัวเราอยากที่จะแสดงพฤติกรรมนั้นๆ ออกมา หรือที่เรียกว่าเป็นพฤติกรรมการเลียนแบบ เป็นต้น (กานต์มณี การินทร์ , 2565)

ทฤษฎี PEST Analysis

เป็นทฤษฎีที่ใช้ในการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกขององค์กร เป็นปัจจัยภายนอกในระดับกว้างและมีผลกระทบโดยอ้อมต่อการปฏิบัติการขององค์กร ทั้งที่เป็นองค์กรภาคเอกชนและองค์กรภาครัฐ ประกอบด้วยปัจจัย 4 ด้าน คือ

1. **ปัจจัยด้านการเมืองและกฎหมาย (Political and Legal Factors)** เช่น นโยบายและเสถียรภาพของรัฐบาล การแก้ไขกฎหมาย และการปรับปรุงระเบียบต่างๆที่มีผลต่อการปรับเปลี่ยนวิธีการทางการบริหาร เป็นต้น

2. **ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ (Economic Factors)** เช่น อัตราเงินเฟ้อ อัตราดอกเบี้ย อัตราภาษีและอัตราการว่างงาน เป็นต้น

3. **ปัจจัยด้านสังคมวัฒนธรรม (Socio-Cultural Factors)** เช่น โครงสร้างทางเพศและอายุ ระดับการศึกษา ค่านิยม ความเชื่อ ขนบธรรมเนียมและประเพณีตลอดจนพฤติกรรมการอุปโภคบริโภค เป็นต้น

4. **ปัจจัยด้านเทคโนโลยี (Technological Factors)** เช่น การผลิตคิดค้นทางเทคโนโลยีต่างๆ เครื่องจักรกล อุตสาหกรรม เครื่องจักรสมองกล และเทคโนโลยีสารสนเทศ เป็นต้น (Thomas L. Wheelen and J. David Hunger (2002:11) อ้างถึงในมธุรา สมัยกุล, 2556)

ในงานวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำมาใช้อธิบายปัจจัยด้านการเมือง ด้านเศรษฐกิจและด้านสังคม ตามแนวคิดจากงานวิจัยของ กานต์มณี การินทร์ , 2565 และ มยุรี สุวรรณารุช และอุษณากร ทาวระมย์, 2558

สมมติฐานของการวิจัย

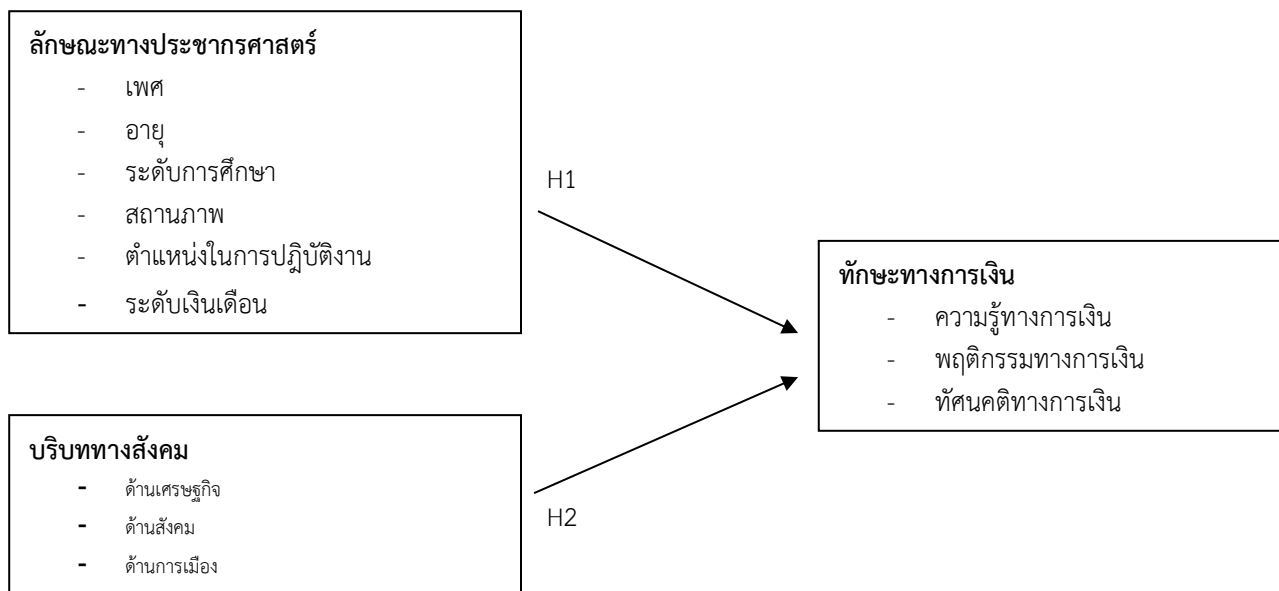
สมมติฐานที่ 1 ลักษณะทางประชากรศาสตร์ที่แตกต่างกันส่งผลต่อทักษะทางการเงินต่างกัน

สมมติฐานที่ 2 บริบททางสังคมส่งผลต่อทักษะทางการเงิน

กรอบแนวคิดการวิจัย

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสำรวจกลุ่มตัวอย่างของบุคลากรสาธารณสุขในจังหวัดเพชรบุรี เพื่อมุ่งค้นหาคำตอบเกี่ยวกับลักษณะทางประชากรศาสตร์และบริบททางสังคม ที่ส่งผลกระทบต่อทักษะทางการเงิน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล จากกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะแตกต่างกันประสิทธิภาพการทำงานในองค์กรและมีช่วงอายุแตกต่างกัน ดำเนินการรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามที่เป็นแบบออนไลน์ ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ บุคลากรสาธารณสุข ภายในจังหวัดเพชรบุรี คำนวณกลุ่มตัวอย่างตามสูตรของ ยามาเน่ (Yamane, 1973) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ได้ขนาดตัวอย่าง 400 คน โดยใช้การเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ มีดังนี้

ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลจากเอกสาร หนังสือ วารสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมากำหนดโครงสร้างแบบสอบถาม นำแบบสอบถามฉบับร่างที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมาเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ รวมทั้งปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามคำแนะนำของอาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิในคณะวิทยาการจัดการ หลังจากนั้นจึงนำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์แล้วนั้น นำไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 ตัวอย่าง ในเขตกรุงเทพมหานคร เพื่อทดสอบความเชื่อมั่น (Reliability) ซึ่งค่าที่ได้ไม่ควรต่ำกว่า 0.70 ซึ่งจะถือว่าแบบสอบถามมีความเชื่อมั่น (สมคิด เทียร พิสุทธิ, 2007) จากการคำนวณค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Alpha Coefficient) ผลการคำนวณค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Alpha Coefficient) ในภาพรวมเท่ากับ 0.952 ดังนั้นแบบสอบถามมีค่าความเชื่อมั่นในระดับที่ยอมรับได้ จึงสามารถนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลงานวิจัยนี้จะทำการเก็บตัวอย่างจากกลุ่มตัวอย่างกลุ่มบุคลากรสาธารณสุขในจังหวัดเพชรบุรี โดยใช้แบบสอบถามออนไลน์ (Google Forms) และได้รับคืนเป็นจำนวนกลุ่มตัวอย่าง 400 ตัวอย่าง หลังจากกลุ่มตัวอย่างได้ตอบแบบสอบถามแล้วผู้วิจัยจึงนำข้อมูลที่ได้นำมาวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ

วิธีวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

งานวิจัยนี้หลังจากได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาแล้วจะทำการตรวจสอบเพื่อให้คะแนนและทำการประมวลผลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์ โดยวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งเป็น 2 ส่วน

1. การวิเคราะห์สถิติพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. การวิเคราะห์สุขภาพทางการเงิน ใช้การวิเคราะห์ด้วย ค่าความถี่ ร้อยละ โดยมีผลการทดสอบคือ 0-6 คะแนน คือ สุขภาพการเงินอ่อนแอ, 7-15 คะแนน คือ สุขภาพการเงินปานกลาง และ 16 คะแนนขึ้นไป คือ สุขภาพการเงินดีมาก (ตลาดหลักทรัพย์

แห่งประเทศไทย, 2562)

3. การวิเคราะห์ ค่าสถิติ t-test และการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (ANOVA) เพื่อทดสอบสมมติฐานลักษณะทางประชากรศาสตร์ที่แตกต่างกันส่งต่อทักษะทางการเงินต่างกัน

4. การวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression) เพื่อทดสอบสมมติฐาน บริบททางสังคมส่งผลกระทบต่อทักษะทางการเงิน

ผลการวิจัย

แบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ลักษณะทางประชากรศาสตร์ พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 79 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอายุ 50 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 33 ส่วนใหญ่มีสถานภาพแต่งงานแล้ว คิดเป็นร้อยละ 55.5 ส่วนใหญ่ระดับการศึกษาปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 80 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ทำงานในตำแหน่งพยาบาลวิชาชีพ คิดเป็นร้อยละ 30 และส่วนใหญ่มีรายได้ต่อเดือนอยู่ที่ 10,001-30,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 40

ส่วนที่ 2 สุขภาพทางการเงิน

หัวข้อ		ร้อยละ
1. รายได้หลัก	เงินเดือนประจำ	97.5
2. รายได้เสริม	ไม่มีรายได้เสริม	55
3. เงินออม	มากกว่าร้อยละ 10 ของรายได้	43.5
4. พฤติกรรมการออมเงิน	แบ่งเงินออมไว้ก่อนเหลือเท่าไรค่อยใช้จ่าย	57
5. พฤติกรรมการใช้จ่าย	พิจารณาและไตร่ตรองถึงความจำเป็นก่อนซื้อของ	57
6. ประเพณีสิน	ไม่มีหนี้สิน	46
7. ภาระหนี้สิน	ร้อยละ 0-25	70
8. เงินสำรองยามฉุกเฉิน	มีเพียงพอมากกว่า 6 เดือน	37
9. การทำประกันชีวิต	ทำประกันเพิ่มจากสวัสดิการของที่ทำงาน	58.5
10. แห่เงินกู้	ไม่มี	53
11. กำหนดจำนวนเงินสำหรับวัยเกษียณ	ยังไม่ได้กำหนด	37.5
12. การเก็บเงินสำหรับวัยเกษียณ	ยังไม่ได้เริ่มเก็บเงิน	42

สุขภาพทางการเงิน พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีระดับสุขภาพทางการเงินในปานกลาง โดยผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีรายได้หลักมาจากเงินเดือนประจำ ไม่มีรายได้เสริม มีการออมเงินมากกว่าร้อยละ 10 ของรายได้ มีพฤติกรรมการออมคือการแบ่งเงินออมไว้ก่อน เหลือเท่าไรค่อยใช้จ่าย มีการพิจารณาและไตร่ตรองถึงความจำเป็นการซื้อของ ส่วนใหญ่ไม่มีหนี้สินและมีหนี้สินเพียงร้อยละ 0-25 ส่วนใหญ่มีเงินสำรองยามฉุกเฉินเพียงพอมากกว่า 6 เดือน มีการทำประกันชีวิตเพิ่มจากสวัสดิการของที่ทำงาน ส่วนใหญ่ไม่กู้เงิน และส่วนใหญ่ยังไม่ได้กำหนดจำนวนเงินไว้ใช้สำหรับวัยเกษียณ รวมถึงส่วนใหญ่ยังไม่ได้เริ่มเก็บเงินสำหรับวัยเกษียณ

ส่วนที่ 3 บริบททางสังคม พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับบริบททางสังคมอยู่ในระดับมาก โดยให้ความสำคัญกับ ด้านสังคมมากที่สุด ($\bar{x} = 4.02$, $SD = 1.36$) รองลงมาคือ ด้านเศรษฐกิจ ($\bar{x} = 3.93$, $SD = 0.59$) และ ด้านการเมือง ($\bar{x} = 3.87$, $SD = 0.50$) ตามลำดับ

ส่วนที่ 4 ทักษะทางการเงิน พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับปัจจัยด้านทักษะทางการเงินอยู่ในระดับมาก โดยให้ความสำคัญด้านทัศนคติทางการเงินมากที่สุด ($\bar{x} = 4.02$, $SD = 0.63$) รองลงมาคือ พฤติกรรมทางการเงิน ($\bar{x} = 3.91$, $SD = 0.64$) และความรู้ทางการเงิน ($\bar{x} = 3.72$, $SD = 0.82$) ตามลำดับ

ผลการทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 1 พบว่าลักษณะทางประชากรศาสตร์ส่งผลต่อทักษะทางการเงินไม่ต่างกัน ยกเว้นเงินเดือนที่แตกต่างกันส่งผลต่อทักษะทางการเงินต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

สมมติฐานที่ 2 บริบททางสังคมส่งผลต่อทักษะทางการเงิน

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ บริบททางสังคมส่งผลต่อทักษะทางการเงิน

บริบททางสังคม	B	Std. Error	Beta	t	Sig.
ค่าคงที่	0.757	0.271		2.788	0.006
ด้านการเมือง (a1)	0.246	0.072	0.219	3.418	0.001*
ด้านเศรษฐกิจ (a2)	0.293	0.062	0.310	4.755	0.000*
ด้านสังคม (a3)	0.260	0.067	0.272	3.870	0.000*
F-Value = 47.786					
Adjusted R ² = 0.414 Durbin-Watson = 1.698					

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางสามารถแสดงเป็นสมการการพยากรณ์ ได้ดังนี้ $\hat{Y} = 0.757 + 0.246(a1) + 0.293(a2) + 0.260(a3)$

จากตารางที่ 1 ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า ผลการทดสอบค่า F-test เท่ากับ 47.786 แสดงให้เห็นว่าตัวแปรอิสระอย่างน้อย 1 ตัวส่งผลต่อค่าตัวแปรตามอย่างมีนัยสำคัญ ผลทดสอบค่า Durbin-Watson เท่ากับ 1.698 ซึ่งอยู่ระหว่าง 1.5 ถึง 2.5 แสดงว่าค่าความคาดเคลื่อนเป็นอิสระต่อกัน ค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ที่ปรับค่าแล้ว (Adjusted R²) มีค่าเท่ากับ 0.414 แสดงว่า บริบททางสังคมสามารถอธิบายความผันแปรของสุขภาพทางการเงินได้ร้อยละ 41.4 การทดสอบค่าด้วยสถิติ t-test ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 พบว่าตัวแปรอิสระ 3 ตัวแปร คือ ด้านการเมือง ด้านเศรษฐกิจ และด้านสังคม ส่งผลต่อทักษะทางการเงิน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

1. ลักษณะทางประชากรศาสตร์ส่งผลต่อทักษะทางการเงินไม่ต่างกัน ยกเว้นเงินเดือนที่แตกต่างกันส่งผลต่อทักษะทางการเงินต่างกัน จากการทดสอบสมมติฐานที่ 1 พบว่าลักษณะทางประชากรศาสตร์ที่แตกต่างกันส่งผลต่อทักษะทางการเงินไม่ต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของกานต์พิชชา กองคนขวา (2565) ศึกษาเรื่องปัจจัยเชิงสาเหตุต่อสุขภาพทางการเงินของประชาชนในจังหวัดพะเยา พบว่า อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ และรายได้ต่อเดือนมีผลต่อทักษะทางการเงินต่างกัน โดยผลการวิจัยที่แตกต่างกันอาจเนื่องมาจากกลุ่มตัวอย่างและพื้นที่วิจัยที่แตกต่างกัน

2. บริบททางสังคมส่งผลต่อทักษะทางการเงินต่างกัน จากการทดสอบสมมติฐานที่ 2 พบว่าบริบททางสังคมที่แตกต่างกันส่งผลต่อทักษะทางการเงิน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของอาระยา พิมพ์ตะคุ (2565) ศึกษาเรื่องกระบวนการวางแผนการลงทุนที่ส่งผลต่ออิสรภาพทางการเงินของกลุ่มคนทำงานธุรกิจเอกชน ในพื้นที่เขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล พบว่าปัจจัยทางเศรษฐกิจต่างๆ เช่น อัตราดอกเบี้ย ในเรื่องของ การวางแผนการออมและการลงทุนมีผลต่อการวางแผนการเงินส่วนบุคคล และนพเก้า สุวรรณปักษ์ (2565) ศึกษาเรื่องปัจจัยที่จำเป็นและปัจจัยที่เพียงพอสำหรับการลงทุนในสินทรัพย์ดิจิทัลของนักลงทุน พบว่าการรับรู้ถึงประโยชน์ และการรับรู้ความเสี่ยง เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้นักลงทุน สามารถเตรียมความพร้อมกับการลงทุนได้อย่างหลากหลาย

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะที่ได้จากผลการศึกษาวิจัย

1. ผลการวิจัยพบว่า บริบททางสังคม ประกอบด้วย ด้านการเมือง , ด้านเศรษฐกิจ และด้านสังคมส่งผลต่อทักษะทางการเงิน ดังนั้น บุคคลควรเตรียมตัวรับมือกับบริบททางสังคมที่เป็นสภาพแวดล้อมภายนอกที่ควบคุมได้ยาก คอยติดตามข่าวสารและปรับตัวให้ทันต่อการแก้ไขปัญหาที่จะส่งผลต่อความรู้ พฤติกรรม และทัศนคติทางการเงินต่อตัวบุคคล

2. ผลการวิจัยพบว่า สุขภาพทางการเงิน กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีระดับสุขภาพทางการเงินในปานกลาง และมีได้มีการเตรียมพร้อมด้านการออมเงินเพื่อเกษียณอายุ ดังนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรให้คำแนะนำสำหรับการวางแผนทางการเงินในระยะยาว เพื่อลดปัญหาทางเศรษฐกิจและสังคมของประชากรในกลุ่มนี้

ข้อเสนอแนะเพื่อการศึกษาต่อไป

3. เนื่องด้วยงานวิจัยชิ้นนี้ มีข้อจำกัดศึกษาเฉพาะกลุ่มบุคลากรสาธารณสุขในจังหวัดเพชรบุรี ดังนั้นผู้สนใจจึงควรนำวิธีการศึกษานี้ไปศึกษากับกลุ่มอื่นๆ เพื่อเปรียบเทียบผลการวิจัยว่า สอดคล้องกันหรือไม่

4. เนื่องด้วยงานวิจัยชิ้นนี้ให้ความสนใจเฉพาะตัวแปรลักษณะประชากรศาสตร์และบริบททางสังคม ซึ่งในการศึกษาครั้งนี้ อาจจะมีตัวแปรอื่นๆที่เกี่ยวข้องอีก ดังนั้นในการศึกษาต่อไปผู้สนใจอาจจะทำการศึกษาตัวแปรอื่นๆเพิ่มเติม เช่น ปัจจัยด้านทัศนคติของผู้ลงทุน และความรู้ด้านเทคโนโลยีเพื่อการออมการลงทุน

เอกสารอ้างอิง

- Agarwalla, K. S., Barua, K. S., Jacob, J., & Varma, R. J. (2015). **Financial literacy among working young in urban India.** *World Development*, 67(1), 101-109
- Salary Investor. (2562). **3 วิธีตรวจสอบสุขภาพทางการเงิน รู้ทันเพื่ออนาคตที่แข็งแรง.** สืบค้นเมื่อวันที่ 29 ธันวาคม 2565. จากเว็บไซต์ <https://salaryinvestor.com/guide/money-fitness/>
- Sharon, S. B & Saul, M. K. (1996). **Social psychology (3rd ed).** Boston : Houghton Mifflin. Wallstreetmojo Team. (n.d.). **Financial Health Definition.** สืบค้นเมื่อวันที่ 29 ธันวาคม 2565. จาก เว็บไซต์ <https://www.wallstreetmojo.com/financial-health/>
- กานต์พิชชา กองคนขวา. (2565). ปัจจัยเชิงสาเหตุต่อสุขภาพทางการเงินของประชาชนในจังหวัดพะเยา: วารสารวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
- กานต์มณี การินทร์. (2565). **ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภาระหนี้ครัวเรือนในสถานการณ์ช่วงโควิด-19 ของ เกษตรกรในเขตตำบลสะแกโพรง จังหวัดบุรีรัมย์.** มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- ณัฐมน เพิ่มสุข. (2562). **ทักษะทางการเงินที่ส่งผลต่อความมั่งคั่งทางการเงินของกลุ่มวิชาชีพครูในเขต กรุงเทพมหานครและปริมณฑล.** มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- ธนาคารแห่งประเทศไทย. (2564). **ผลการสำรวจทักษะทางการเงินของไทย (Financial Literacy) ปี 2563 และการดำเนินงานด้านการส่งเสริมความรู้ทางการเงินของ ธปท.** สืบค้นเมื่อวันที่ 29 ธันวาคม 2565. จากเว็บไซต์ <https://www.bot.or.th/Thai/PressandSpeeches/Press/2021/Pages/n7764.aspx>
- นิตานาด มั่งศิริและฉัตรรัตน์ ตันนิรัตน์. (2561). **การส่งเสริมการวางแผนการเงินส่วนบุคคลของประชาชน ในจังหวัดนครนายก.** มหาวิทยาลัยสวนดุสิต.
- พจรินทร์ รังศรีสัมพันธ์. (2561). **ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการออมและทัศนคติของลูกค้ายานยนต์สาขานักซิปบางปะกอก กรุงเทพมหานคร.** มหาวิทยาลัยสยาม.
- แพรวภัทร ยอดแก้ว. (2557). **ทัศนคติต่อหลักธรรมาภิบาลของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม เพื่อเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน.** มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- มธุรดา สมัยกุล. (2556). **แนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจการค้าชายแดน: กรณีศึกษาตลาดมิตรภาพชายแดนไทย-กัมพูชา จังหวัดสระแก้ว.** มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- มยุรี สุวรรณาวุธ และอุษณากร ทาวะรัมย์. (2558). **ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านเศรษฐกิจและสังคมกับพฤติกรรมการออมของประชาชนในพื้นที่ ตำบลบ้านเข็ญ อำเภอพนสนิม จังหวัดชลบุรี: วารสารด้านการบริหารรัฐกิจและการเมือง**
- วิกิจ ธีรวรรณรัตน์. (2560). **สร้างสุขภาพทางการเงินที่ดี สู่ความมั่งคั่งที่ยั่งยืน.** สืบค้นเมื่อวันที่ 29 ตุลาคม 2565. จากเว็บไซต์ <https://www.bangkokbiznews.com/blogs/columnist/116796>
- ศักดิ์ไทย สุรกิจบวร. (2545). **จิตวิทยาสังคม.** กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ศิริบุษ อินละคร. (2563). **การวิเคราะห์ทักษะทางการเงินของนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตศรีราชา: วารสารสหศาสตร์ศรีปทุม ชลบุรี.** ปีที่ 6 ฉบับที่ 2

ศูนย์พยากรณ์เศรษฐกิจและธุรกิจ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย. (2565). ศูนย์พยากรณ์เศรษฐกิจและธุรกิจ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย แถลงข่าวผลสำรวจ CHAMBER BUSINESS POLL: “สถานภาพหนี้ครัวเรือนไทยปี 2565”. สืบค้นเมื่อวันที่ 29 ธันวาคม 2565. จากเว็บไซต์ <https://www.utcc.ac.th/ศูนย์พยากรณ์เศรษฐกิจแล-9/>

สร้อยตระกูล (ติวยานนท์) อรรถมานะ. (2541). พฤติกรรมองค์การ : ทฤษฎีและการประยุกต์. กรุงเทพมหานคร. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

รายชื่อสถาบันที่ร่วมนำเสนอบทความ

1. คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม
2. คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต
3. คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม
4. คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
5. คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร
6. คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ
7. คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม วิทยาเขตขอนแก่น
8. คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน นครราชสีมา
9. คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี
10. คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์
11. คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร
12. คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี
13. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
14. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ
15. ภาควิชาเคมี คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
16. ภาควิชาเภสัชเคมีและเภสัชเวช คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร
17. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
18. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตศรีราชา
19. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
20. มหาวิทยาลัยขอนแก่น
21. มหาวิทยาลัยคริสเตียน
22. มหาวิทยาลัยเจ้าพระยา
23. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
24. มหาวิทยาลัยตาปี
25. มหาวิทยาลัยทักษิณ
26. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ
27. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ
28. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก
29. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก วิทยาเขตจักรพงษ์ภูวนารถ
30. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
31. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา ตาก
32. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย สงขลา
33. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน
34. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน นครราชสีมา
35. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตขอนแก่น

รายชื่อสถาบันที่ร่วมนำเสนอบทความ

36. มหาวิทยาลัยธนบุรี
37. มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวงเชียงราย
38. มหาวิทยาลัยรังสิต
39. มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
40. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม
41. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา
42. มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด
43. มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
44. มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
45. มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี
46. มหาวิทยาลัยราชภัฏ พิบูลสงคราม
47. มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี
48. มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ
49. มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
50. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม
51. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา
52. มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
53. มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร
54. มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต
55. มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
56. มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด
57. มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์
58. มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง
59. มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ
60. มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
61. มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
62. มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
63. มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี
64. มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์
65. มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี
66. มหาวิทยาลัยศรีปทุม
67. มหาวิทยาลัยศรีปทุม วิทยาเขตขอนแก่น
68. มหาวิทยาลัยศรีปทุม วิทยาเขตชลบุรี
69. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี
70. มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย
71. มหาวิทยาลัยหาดใหญ่

รายชื่อสถาบันที่ร่วมนำเสนอบทความ

72. มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
73. โรงเรียนสุรวิวัฒน์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี
74. โรงเรียนอนุบาลเชียงคาน (เทศบาล1)
75. วิทยาลัยการเมืองและการปกครอง มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
76. วิทยาลัยเทคนิคขอนแก่น
77. วิทยาลัยเทคนิคราชบุรี
78. วิทยาลัยเทคโนโลยีสยาม
79. วิทยาลัยนครราชสีมา
80. วิทยาลัยนครราชสีมา
81. วิทยาลัยบัณฑิตศึกษาด้านการจัดการ มหาวิทยาลัยศรีปทุม
82. วิทยาลัยบัณฑิตศึกษาด้านการจัดการ มหาวิทยาลัยศรีปทุม วิทยาเขตขอนแก่น
83. วิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย
84. วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุพรรณบุรี สถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 4
85. สถาบันวิชาการวิทยาการจัดการ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตศรีราชา
86. สาขาการจัดการโรงแรมและไมซ์ วิทยาลัยการท่องเที่ยวและการบริการ มหาวิทยาลัยศรีปทุมขอนแก่น
87. สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ศึกษา คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
88. สาขาเศรษฐศาสตร์ คณะบริหารธุรกิจและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก
89. สำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร
90. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4
91. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่นบุรี
92. สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 7 จังหวัดขอนแก่น
93. สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดขอนแก่น

มหาวิทยาลัยศรีปทุม ขอนแก่น

182/12 หมู่ 4 ถนนศรีจันทร์ ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น 40000

โทร : 043-224111

Facebook : โท - เอก มหาวิทยาลัยศรีปทุม ขอนแก่น

<http://www.khonkaen.spu.ac.th/>

